

FEDERİCO GARCÍA LORCA

2)Yirminci yüzyılın en büyük şairlerinden Federico García Lorca, 5 Haziran 1898 tarihinde, İspanya'da çifçi bir baba ve öğretmen bir annenin çocuğu olarak Granada yakınlarında bir köyde doğmuştur. Lorca endülüs insanıydı, endülüslü olmakla övünürdü. onun şiirlerini belirleyen, çocukluğunu birlikte geçirdiği çingene halkı, onların kederli hayatları ve müzikleridir. bu nedenle, aşk ve ölüm, şiirlerinden hiç eksik olmadı.ve kısa hayatı boyunca verdiği birçok eserinde Endülüs coğrafyasının geleneksel öğelerini sanatında yaşattı

İlk piyano derslerini müzik yeteneğini fark eden annesinden almış. Ailesi Granada'ya taşınınca orada bir Cizvit (Katolik kilsisesinin erkek tarikatı) okuluna girmiş. Sonra da babasının isteği üzerine Granada Üniversitesi'nde hukuk okumaya başlamış. Müzik, drama, şiir gibi birçok alanda yetenekli olduğu için Madrid'te ustaların desteğini kazandı. Bu süreçte hukuk okumayı bırakıp, hayatının sonuna kadar tüm vaktini ve benliğini sanata adadı.

3)1919'da Madrid Üniversitesi'nde sanatta yeniliklere açık gençlerin bir araya geldiği Residencia öğrenci yurduna yerleşti. Başkentün kültür merkezi durumundaki bu büyük üniversitede ressam Salvador Dali, sinema yönetmeni Luis Bunuel ve şair Rafael Alberti gibi kendi kuşağından sanatçılarla yakın dostluklar kurdu.

4)Residencia'daki ilk iki yılı içinde Lorca'nın şiirleri İspanya'da yayımlanmamış olmasına rağmen bütün edebiyat çevrelerine yayılmış. Lorca "Şiir okunmak içindir; kitaba girdi mi ölür," diye düşündüğü için çoğu şiirini yayımlamamayı tercih ediyor. Bu yüzden de şiirlerini ve oyunlarını Residencia'da ve Madrid'in başka yerlerinde sadece kendisi okuyormuş. Lorca'nın yazarlık yaşamı boyunca yapıtlarının çoğu daha yayımlanmadan önce kulaktan kulağa yayılmış.

5)Tiyatro eserleri

6) Lorca draması Kanlı Düşün, Yerma ve Bernarda Alba'nın Evi gibi tiyatro eserleri ile Türkiye'de şiirlerine nazaran belki de daha yakından tanınır. Lorca oyunlarında bireysellik ile törelerin çarpışması, çaresizlik ile ölüm ve özellikle kadın ön plandadır. Yazar, bu çarpışmayı modernist bir yaklaşımla işler ve İspanyol köylü kadınlarının trajik yaşamlarını oyunlarına yansıtır, kırsal törelerin toplumsal baskılarını anlatırken tutkuları uğruna ölümü göze alan yerli insanları yüceltir.

7) kısa oyunları ve senaryosu

8)Salvador Dali ve Federico Garcia Lorca Residencia'da tanışarak güçlü bir bağ kurdular. Her şey Lorca'nın Dali'yi ilk gördüğünde başlamış ve dalinin alışılmamış kıyafet tarzına hayran kalmış.Lorca ve Dali'nin birlikteliği kısa sürmüş olsa da, Dali'nin Amerika'ya gidişi, Gala Dali ile evliliğine rağmen, birbirlerine karşı ilgileri hala devam etmekteymiş. Görüşmedikleri yıllarda da uzun uzun mektuplaşmış, birbirlerine resim ve şiir yollamışlar. İspanyol gazeteci Victor Fernandez, 40 kadar mektuptan geriye sadece 8 tanesinin kaldığını, diğerlerinin imajının zedelenmesinden korkan Dali tarafından imha edildiğini yazmaktadır. Lorca'nın Dali için yazdığı iki ünlü şiir bilinmektedir: "Salvador Dali'ye Destan" ve "Küçük Viyana Valsi".. Bazı Sanat uzmanlarına göre Dali'nin "Bal kandan tatlıdır" dahil 12 eserinde çeşitli biçimlerde Lorca portreleri bulunur.

Lorca yaşadığı döneme göre oldukça cesur bir çıkış yaparak 1933 yılında Meksika ve Küba ziyareti sırasında homoseksüel olduğunu açıklamıştı. Bu yüzden Katolik çevrelerde büyük tepki görmüş.

8)Dali'nin Lorca için yaptığı düşünülen resim

9)İlişkilerini konu alan sinema filmi

10) İç Savaş'ın başladığı ve Franco rejimine yaklaşılan 1936 günlerinde İspanya'da sosyal ve siyasi gerginliğin artmasıyla Lorca sosyalist görüşleri nedeniyle güçlenmekte olan sağcıların hedefinde olacağını hissetmişti. Bu endişesi Granada'ya belediye başkanı olan kayınbiraderi Fernández-Montesinos'un görevi kabul ettikten bir hafta sonra suikasta kurban gitmesiyle doruk noktasına ulaştı. O günlerde güvendiği kişilerin evlerinde saklanan Lorca, Granada'da iki kasaba arasında yer değiştirdiği 18 Ağustos 1936 gününde tutuklandı ve 19 Ağustos'ta Milliyetçi milisler tarafından öldürüldü. Sosyalist görüşlerinin yanı sıra Lorca'nın eşcinsel olmasının da öldürülmesinde önemli bir rolü olduğu iddia ediliyor. Lorca'nın ölümü büyük bir protestoya sebep oldu . Tüm dünyadan şair ve yazarlar Franco rejimini insan hayatının bu denli utanç verici şekilde harcanmasından dolayı kınadılar.

Ölümünü takiben Lorca'nın eserleri de kendisi gibi ortadan kaldırıldı; Franco rejimi yazarın tüm eserleri için 1953 yılına kadar sürecek İspanya genelinde geçerli bir yasak uyguladı. Lorca'nın hayatı ve ölümü hakkında konuşmak ise ancak Franco'nun 1975'teki vefatı sonrasında mümkün oldu.

Faşist güçler tarafından öldürülen Lorca'nın cesedi günümüzde hala bulunabilmiş değil.

Üç Arkadaşın Masalı ve Kanonu şiirinden bir kaç dize;

Saf biçimler yıkılıp gittiğinde,
cırcırları altında papatyaların,
anladım ki öldürülmüşüm,
kafeleri aradılar, mezarlıkları, klişeleri,
şarap fıçılarını, dolapları açtılar,
üç iskeleti yağmaladılar altın dişlerini sökmek için.

Beni bulamadılar.

Bulabildiler mi beni?

Hayır. Hiç bulamadılar.

Ama bildiler altıncı ayın kaçtığını selin kaynağına

ve deniz hatırladı birden

bütün boğulmuşların adını.

